

Απόφαση υπ' αριθμ. 3/2016 του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου

ΕΝΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Η.Ε.Α.

Ακαδημίας 20, 106 71 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 36 75 440 FAX: 36 75 530

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Απόφαση υπ' αριθμ. 3/2016

Περίληψη:

Το ΔΠΣ, ύστερα από αυτεπάγγελτη δίωξη του ΠΠΣ, έκρινε:

1. Τον **συν. Νίκο Κονιτόπουλο**, με **ψήφους 4 έναντι 1 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Από την πλειοψηφία ένα μέλος τον έκρινε πειθαρχικά μη ελεγκτέο, λόγω αμφιβολιών. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο.
2. Τον **συν. Άρη Πορτοσάλτε** με **ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο.
3. Τον **συν. Σταμάτη Μαλέλη** με **ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο.

=====

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ενώσεως Συντακτών

ΗΕΑ, συνήλθε σήμερα Πέμπτη, 21 Ιουλίου 2016, στα επί της οδού Ακαδημίας 20 γραφεία του, υπό την προεδρία της προέδρου Ελένης Τράϊου, και με την παρουσία των τακτικών μελών Παύλου Γερακάρη, Μιμής Τουφεξή, Πάνου Τσίρου, Αναστάσιου Κοντογιαννίδη, καθώς και της γραμματέως Μαρίας Χριστοφοράτου, προκειμένου να εξετάσει τις από 27.04.16 και 09.05.16 εφέσεις των **συν. Νίκου Κονιτόπουλου, Άρη Πορτοσάλτε και Σταμάτη Μαλέλη** κατά της υπ' αριθμ. 4/2016 απόφασης του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Οι εφέσεις ασκήθηκαν εμπρόθεσμα και το Συμβούλιο προχώρησε στην αποδεικτική διαδικασία.

Το Συμβούλιο έχει την προβλεπόμενη από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Σ. απαρτία.

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το ΠΠΣ είχε κρίνει:

1. Με ψήφους 4 έναντι 1 ότι ο εγκαλούμενος **συν. Νίκος Κονιτόπουλος** είναι πειθαρχικά ελεγκτέος, για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά μη ελεγκτέο.

Ως προς την ποινή, με ψήφους 3 έναντι 2 επέβαλε την **προσωρινή διαγραφή 6 μηνών** από τα μητρώα της ΕΣΗΕΑ. Η μειοψηφία ήταν υπέρ της προσωρινής διαγραφής 1 μηνός.

2. Με ψήφους 3 έναντι 2 ότι ο εγκαλούμενος **συν. Άρης Πορτοσάλτε** είναι πειθαρχικά ελεγκτέος, για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά μη ελεγκτέο.

Ως προς την ποινή, με ψήφους 3 έναντι 2 επέβαλε την **προσωρινή διαγραφή 1 έτους** από τα μητρώα της ΕΣΗΕΑ. Η μειοψηφία ήταν υπέρ της προσωρινής διαγραφής 1 μηνός.

3. Με ψήφους 4 έναντι 1 ότι ο εγκαλούμενος **συν. Σταμάτης Μαλέλης** είναι πειθαρχικά ελεγκτέος, για παραβάσεις του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά μη ελεγκτέο.

Ως προς την ποινή, με ψήφους 3 έναντι 2 επέβαλε την **προσωρινή διαγραφή 18 μηνών** από τα μητρώα της ΕΣΗΕΑ. Η μειοψηφία ήταν υπέρ της προσωρινής διαγραφής 1 μηνός.

Για την ίδια υπόθεση, ο συν. Δημήτρης Οικονόμου κρίθηκε ομόφωνα πειθαρχικά μη ελεγκτέος από τα πέντε μέλη του ΠΠΣ, από τα οποία τα τέσσερα λόγω αμφιβολιών.

Το ΠΠΣ στην από 3^η συνεδρίασή του (07.07.15), αποφάσισε την άσκηση αυτεπάγγελτης δίωξης με το ακόλουθο κατηγορητήριο:

«Το ΠΠΣ, αφού έλαβε υπόψη :

A) Την υπ' αριθμ. 252/03.07.15 ανακοίνωση του Εποπτικού Οργάνου Δεοντολογίας, στην οποία, εν όψει του δημοψηφίσματος, επισημαίνεται, μεταξύ άλλων:

«Σε μία δύσκολη συγκυρία για τη χώρα καλείται ο ελληνικός λαός να κάνει τις δημοκρατικές επιλογές του. Βασική προϋπόθεση είναι η αντικειμενική ενημέρωση με σεβασμό της κάθε άποψης, έργο που πρέπει να επιτελούν οι κατά περίπτωση εμπλεκόμενοι δημοσιογράφοι.

Δυστυχώς, ορισμένοι συνάδελφοι κυρίως σε τηλεοπτικά μέσα, αντί να ακολουθούν με την επιβαλλόμενη αυστηρότητα τους κανόνες δεοντολογίας, εκτρέπονται σε παραβατικές συμπεριφορές,

υποκαθιστώντας το δημοσιογραφικό λειτούργημα με απροκάλυπτη προπαγάνδα.

...

Το Εποπτικό Όργανο Δεοντολογίας, ιδιαίτερα επισημαίνει την ανάγκη αποφυγής διχαστικής ατμόσφαιρας που κατά πρώτο λόγο πλήττει το κοινωνικό σύνολο και την ίδια τη χώρα. Αντίθετα η αναγκαία ενότητα στη βάση λειτουργεί υπέρ του συνόλου και του εθνικού συμφέροντος...».

Β) Καταγγελίες πολιτών που διαβιβάσθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΗΕΑ προς το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, προκειμένου να επιληφθεί.

Γ) Αποσπάσματα συγκεκριμένων τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών.

Δ) Το άρθρο 1, παρ. 1 του Κώδικα Αρχών Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας στο οποίο, μεταξύ άλλων, τονίζεται: «...Η πληροφόρηση είναι κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα ή μέσο προπαγάνδας...», καθώς και το εδάφιο δ' του ιδίου άρθρου που υπογραμμίζει ότι ο δημοσιογράφος οφείλει: «Να μεταδίδει την πληροφορία και την είδηση ανεπηρέαστα από τις προσωπικές πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές, φυλετικές και πολιτισμικές απόψεις ή πεποιθήσεις του».

Ε) Το άρθρο 7, παρ. 1, εδάφιο α' του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ στο οποίο τονίζεται ότι τα μέλη της ΕΣΗΕΑ οφείλουν: «Να ασκούν τη δημοσιογραφία ευσυνείδητα και με καλή πίστη, να τηρούν την επαγγελματική αλληλεγγύη και να δείχνουν διαγωγή, συμπεριφορά και ήθος ανάλογες με το λειτούργημα που ασκούν».

Αποφασίζει την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας για τους συναδέλφους του Τ/Σ «Σκάι» που αναφέρονται στη συνέχεια:

α) Για τον συν. Νίκο Κονιτόπουλο, (με ψήφους 4 έναντι 1).

Επειδή ως αρχισυντάκτης της εκπομπής του Κων/νου Μπογδάνου (μη μέλος της ΕΣΗΕΑ), δεν παρενέβη, παρότι σημειώνονταν συνεχώς αντιδεοντολογικές συμπεριφορές και προπαγάνδα. Ενδεικτικά στις 02.07.15 στις 7.23μμ στην εκπομπή «Σκάι στις 6», εμφανιζόταν ο προπαγανδιστικός τίτλος «Δεν έχουμε δικαίωμα απέναντι στα παιδιά μας να πούμε όχι». Επίσης, σε άλλο σημείο ο Κ. Μπογδάνος δηλώνει: «θα ψηφίσω ΝΑΙ... γιατί είμαι πεπεισμένος ότι δεν αστειεύονται. Ότι πρόκειται να υπάρξει σοβαρή δυσλειτουργία στις τράπεζες και επειδή βλέπω ότι έχουμε πολλούς τραπούκους ανάμεσά μας, πρέπει να έχουμε το δίκτυο της Ευρώπης... Επομένως, ΝΑΙ... ασφαλώς και θα ψηφίσω ΝΑΙ».

Παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου.

β) Για τον συν. Δημήτρη Οικονόμου (με ψήφους 3 έναντι 2).

Επειδή κατά την ημέρα του δημοψηφίσματος της 05.07.15 στην πρωινή εκπομπή «Πρώτη Γραμμή» του Τ/Σ «Σκάι», σχολίασε κατά τρόπο αντιδεοντολογικό την προσέλευση του υπουργού Εθνικής Άμυνας Πάνου Καμμένου, με αφορμή το γεγονός ότι συνοδευόταν από την μικρή κόρη του.

Ειδικότερα, ο συν. Οικονόμου μεταξύ άλλων, ανέφερε: «...Είναι ο κ. Καμμένος, τον βλέπουμε, χαρούμενος είναι, έχει πάρει και μωρό μαζί του. Πάντα παίρνει και μωρό μαζί του, για να το πουλήσει. Επικοινωνιακά πουλάνε τα μωρά».

Λυριτζής: «Γιατί, ωραίο παράδειγμα να μετέχει το παιδί στις εκλογές. Γιατί υπάρχει πιο ωραίο;».

Οικονόμου: «Να πάρει παράδειγμα από τον Καμμένο, να είναι σαν τον Καμμένο;»

Παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου.

γ) Για τον συν. Άρη Πορτοσάλτε (ομόφωνα).

Επειδή σε σειρά εκπομπών του, λειτούργησε αντιδεοντολογικά και μεροληπτικά. Ενδεικτικά, σε εκπομπή του την 01.07.15 στο Ρ/Σ «Σκάι», παραβιάζοντας την δεοντολογία και λειτουργώντας προπαγανδιστικά ανέφερε: «Η πρώτη χώρα του ανεπτυγμένου κόσμου χρεοκοπεί με ευθύνη των κυβερνήσεων της χώρας, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ο κυβερνήτης της χώρας ... Μαζέψτε τα και φύγετε, υπάρχει ο ιθύνων νους που είναι ο Τσίπρας, υπάρχει και ο τεχνικός υπεύθυνος, βασικός υπεύθυνος για το δράμα, για την Μικρασιατική καταστροφή... πρώτη φορά Ζιμπάμπουε».

Παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου.

δ) Για τον συν. Σταμάτη Μαλέλη (ομόφωνα).

Επειδή την παραμονή του δημοψηφίσματος, 04.07.15 επέτρεψε τη μετάδοση μεροληπτικών εκπομπών πολιτικού περιεχόμενου, αντίθετα από την δεοντολογία, ούτε παρενέβη, όπως όφειλε, ως διευθυντής ειδήσεων του Σταθμού.

Ενδεικτικά δεν παρενέβη σε κατά σύστημα προπαγανδιστικές εκπομπές του ΡΤ/Σ «Σκάι». Όπως π.χ. στην εκπομπή «Σκάι στις 6» του Κ. Μπογδάνου στις 02.07.15 όπου εμφανιζόταν ο προπαγανδιστικός τίτλος «Δεν έχουμε δικαίωμα απέναντι στα παιδιά μας να πούμε όχι». Επίσης, σε άλλο σημείο ο Κ. Μπογδάνος δηλώνει: «Θα ψηφίσω ΝΑΙ... γιατί είμαι πεπεισμένος ότι δεν αστειεύονται. Ότι πρόκειται να υπάρξει σοβαρή

δυσλειτουργία στις τράπεζες και επειδή βλέπω ότι έχουμε πολλούς τραμπούκους ανάμεσά μας, πρέπει να έχουμε το δίκτυο της Ευρώπης... Επομένως, ΝΑΙ... ασφαλώς και θα ψηφίσω ΝΑΙ».

Επίσης σε σειρά εκπομπών του συν. Άρη Πορτοσάλτε, που λειτουργούσε προπαγανδιστικά, όπως σε εκείνη της 01.0715 στο Ρ/Σ «Σκάι», όπου παραβιάζοντας την δεοντολογία ανέφερε: «Η πρώτη χώρα του ανεπτυγμένου κόσμου χρεοκοπεί με ευθύνη των κυβερνήσεων της χώρας, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ο κυβερνήτης της χώρας ... Μαζέψτε τα και φύγετε, υπάρχει ο ιθύνων νους που είναι ο Τσίπρας, υπάρχει και ο τεχνικός υπεύθυνος, βασικός υπεύθυνος για το δράμα, για την Μικρασιατική καταστροφή... πρώτη φορά Ζιμπάμπουε».

Παραβάσεις του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 1, παρ. 1, του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του εδαφίου δ' του ιδίου άρθρου».

Το ΠΠΣ ασχολήθηκε με την εξεταζόμενη υπόθεση μετά από σωρεία καταγγελιών που διαβιβάστηκαν από την πλειοψηφούσα σύμβουλο συν. Μαρία Αντωνιάδου, που εκτελούσε καθήκοντα προέδρου, λόγω μη συγκροτήσεως σε σώμα του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΗΕΑ. Οι καταγγελίες διαβιβάστηκαν με τα υπ' αριθμ. 12/08.07.15 και υπ' αριθμ. 17/09.07.15 σχετικά έγγραφα, προκειμένου το ΠΠΣ να επιληφθεί.

Το ΔΠΣ έλαβε υπόψη του την απόφαση του ΠΠΣ και αφού μελέτησε τον όλο φάκελο, κάλεσε τους εφεσιβάλλοντες να προσέλθουν να υποστηρίξουν την έφεσή τους.

Νίκος Κονιτόπουλος:

Ο συν. Ν. Κονιτόπουλος υποστήριξε την έφεσή του με υπόμνημα, στο οποίο μεταξύ άλλων ανέφερε ότι:

«...Όπως αποδεικνύεται από τη συνημμένη (...) δικογραφία

προσκομισθείσα από εμένα πιστή φωτογραφική αναπαραγωγή της οθόνης της εκπομπής που εργάζομαι και κατά τη ημεροχρονολογία και ώρα που κρίνεται: Δεν αληθεύει ότι έβαλα τον προπαγανδιστικό τίτλο 'Δεν έχουμε δικαίωμα απέναντι στα παιδιά μας να πούμε ΟΧΙ στην Ευρώπη'. Το αληθές και αποδεικνυόμενο είναι ότι ο εν λόγω υπότιτλος αφορούσε και συνόδευε την ζωντανή παρουσία-συνέντευξη στην εκπομπή, του Ιεροκλή Μιχαηλίδη και η ακριβής αποτύπωσή του ήταν 'Ο Ιεροκλής Μιχαηλίδης τώρα στον Σκάι 'Δεν έχουμε δικαίωμα απέναντι στα παιδιά μας να πούμε ΟΧΙ στην Ευρώπη''. Άρα, η φράση αποτύπωνε τα λεγόμενα του καλεσμένου...».

Άρης Πορτοσάλτε:

Με υπόμνημα υποστήριξε την έφεσή του και ο συν. Α. Πορτοσάλτε, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων ότι:

«...Να εγκαλείται δημοσιογραφική εκπομπή, που περιλαμβάνει σχόλια του παρουσιαστή για την καθημερινότητα του πολίτη, στην προεκλογική εβδομάδα προ του δημοψηφίσματος όταν δηλαδή κορυφώνονταν το οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό δράμα της Ελλάδας, είναι εξόχως εντυπωσιακό. Οι προτάσεις που απομονώσατε, προκειμένου να τεκμηριωθεί το κατηγορητήριο είναι η ακριβής περιγραφή μέρους μόνο της κατάστασης που ζήσαμε το καλοκαίρι του 2015, όταν τα οικονομικά στοιχεία της Ελλάδος ήταν δυσμενέστερα από την Ζιμπάμπουε που στο παρελθόν κήρυξε στάση πληρωμών. Το ότι το ΠΠΣ της ΕΣΗΕΑ, εγκαλεί μέλος του Σωματείου διότι, ο κατά τ' άλλα ελεύθερος να εκφράζει τη άποψή του δημοσιογράφος, την εκφράζει, είναι τουλάχιστον παράδοξο. Με βάση, πάντα, τις αρχές και τις αξίες που πιστεύω ότι διέπουν το επάγγελμά μας. Και ο οποίος φαντάζομαι ότι προστατεύονται από το ΠΠΣ. Συνεπώς, το ότι καλούμαι να απολογηθώ για τις απόψεις και τη γνώμη μου, επειδή κάποιος άγνωστος σε μένα, καθώς δεν μου δώσατε τα στοιχεία που συγκροτούν τον φάκελο, έκαναν καταγγελία εις βάρος διότι δεν συμφωνούν με όσα έλεγα, συγκροτούν μάλλον λογοκριτικό

Μηχανισμό!...».

Σταμάτης Μαλέλης:

Αναπτύσσοντας την έφεσή του ενώπιον του ΔΠΣ, ο εφεσιβάλλων συν. Στ. Μαλέλης, υποστήριξε απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις μεταξύ άλλων:

«...Την ευθύνη για το πρόγραμμα έχει ο διευθυντής προγράμματος και θεωρώ ότι στις εκπομπές του Σκάι του Σαββάτου ήταν καθαρά ενημερωτικές και όχι πολιτικές και δεν παραβίαζαν τον νόμο.

...Δεν προλαβαίνω και δεν μπορώ να ελέγξω τους τίτλους γιατί είναι «στον αέρα» η εκπομπή.

Συμφωνώ απολύτως με τον τίτλο που έπαιξε ότι αν ο ελληνικός λαός ψήφιζε το ΟΧΙ, θα ήταν καταδίκη για τα παιδιά μας. Ευτυχώς που το ΟΧΙ το έκανε ΝΑΙ ο πρωθυπουργός. Πιστεύω ότι προπαγάνδα υπάρχει μόνο στα απολυταρχικά καθεστώτα, στα δημοκρατικά υπάρχει ελευθερία απόψεων.

...θεωρώ ότι ήταν ενορχηστρωμένη η επίθεση από το ΣΥΡΙΖΑ με σκοπό να απαξιώσει την ΕΣΗΕΑ και τους δημοσιογράφους, στο γενικότερο πλαίσιο φίμωσης των δημοσιογράφων».

Αναφερόμενος στη παραβίαση του χρόνου το κανάλι υποστήριξε ότι:

«Δεν είναι δημοσιογράφος ο διευθυντής προγράμματος που παραβίασε την 12^η. Υπεύθυνος για τη συνέχιση της εκπομπής την Παρασκευή το βράδυ είναι πάντοτε ο διευθυντής προγράμματος, ο οποίος δεν είναι δημοσιογράφος. Δεν θεωρώ από τις 12 και μετά ότι η εκπομπή ήταν πολιτική, προεκλογική. Ήταν ακριβώς ίδια με τις προεκλογικές εκπομπές των άλλων καναλιών που φιλοξενούσαν μη πολιτικά πρόσωπα...».

Οι εφεσιβάλλοντες συν. Κονιτόπουλος και Πορτοσάλτε δεν επιθυμούσαν να προτείνουν μάρτυρες για την υπόθεση.

Κλήθηκαν οι μάρτυρες που πρότεινε ο εφεσιβάλλων συν. Σταμ. Μαλέλης:

Ο συν. Γιάννης Κολοκυθάς, μεταξύ άλλων, κατέθεσε:

Αναφερόμενος στο κατηγορητήριο υποστήριξε ότι συνεχίστηκε εκπομπή μετά τις 12 τα μεσάνυχτα, οφείλεται στην παρέμβαση της προέδρου της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών κας. Κατσέλη, προκειμένου να καθησυχάσει τους πολίτες για τις καταθέσεις σε ένα δημοσίευμα των 'Financial Times'. Και η εκπομπή κράτησε έως τη 1πμ. Το επόμενο πρωινό είχαμε εκπομπές χωρίς παρουσία πολιτικών και όλων των πλευρών. Ήταν άνθρωποι μη πολιτικά πρόσωπα.

Δεν υπήρχε καμία κατεύθυνση υπέρ του ΝΑΙ ή υπέρ του ΟΧΙ στο δημοψήφισμα και σε όλες τις εκπομπές του σταθμού ήταν υποστηρικτές του ΝΑΙ και ΟΧΙ μαζί.

Στο πλαίσιο μιας εκπομπής οι δημοσιογράφοι, έχουν το δικαίωμα να λένε τη γνώμη τους. Όλα τα Μέσα ελεύθερα πρέπει να εκφράζουν την άποψή τους. Από τον σταθμό οι τηλεθεατές ακούνε όλες τις απόψεις. Και για το δημοψήφισμα φιλοξενήθηκαν στις εκπομπές του σταθμού εκατοντάδες καλεσμένοι».

Ο κ. Κυριάκος Ντούμος, μεταξύ άλλων, είπε:

«Παρακολουθώντας τα δελτία ειδήσεων του Σκάι δεν υπέπεσε στην αντίληψή μου να μην τηρήθηκε η ισηγορία.

Δεν μπορώ να κρίνω αν υπήρχαν υπερβολές σε ότι αφορά το Τουρκικό, το προσφυγικό και το τραπεζικό. Έχω κάνει στη σχολή του κ. Μαλέλη, διδάσκω ότι οι ειδήσεις πρέπει να διακρίνονται από αντικειμενικότητα και πλουραλισμό. Ο κ. Μαλέλης είναι ιδιαίτερα αγαπητός στους συναδέλφους για την αντικειμενικότητά του.

Θεωρώ άδικη την επίθεση που δέχθηκε ο Σκάι. Δεν έχει κανένα νόημα αυτή η συζήτηση για το ΝΑΙ ή ΟΧΙ, γιατί εκ των

αποτελέσματος φάνηκε ότι το θέμα αυτό είχε υπονομευτεί από την πολιτική εξουσία, που έκανε το δημοψήφισμα.

Ως τηλεθεατής του Σκάι είχα ενημερωμένη άποψη και για τις δυο απόψεις.

Σε μια δημοκρατική πολιτεία ένα μέσο έχει αναφαίρετο δικαίωμα να εκφράζει καθαρά τη θέση του σε ένα ερώτημα που τίθεται στην κοινωνία...».

Μετά την εξέταση των μαρτύρων του εφειβάλλοντος συν. Μαλέλη, το ΔΠΣ, κάλεσε αυτεπαγγέλτως μάρτυρες γνώστες του θέματος, από προσωπικότητες και νομικούς, για την πληρέστερη ενημέρωσή του.

Πρώτη κατέθεσε η πρώην πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ, **συν. Μαρία Αντωνιάδου**, που μεταξύ άλλων δήλωσε:

«Έφτασαν στην ΕΣΗΕΑ δεκάδες επιστολές που εστρέφοντο κατά του Σκάι, όπως μας ενημέρωσε ο συν. Γ. Φιλιππάκης. Δεν τις διάβασα αλλά της έστειλα στο ΠΠΣ για να διερευνηθούν, γιατί δεν είχαν καν ονοματεπώνυμο και έπρεπε να εξεταστούν αν υπάρχουν παραβιάσεις.

Για τον συν. Νίκο Κονιτόπουλο, βλέπω ότι κατηγορείται μεταξύ άλλων για ένα τίτλο και στο απολογητικό υπόμνημα λέει ότι έβαλε όσα είπε ο κ. Μιχαηλίδης. Δεν θεωρώ ότι παραβίασε τον Κώδικα Δεοντολογίας. Είναι παρατραβηγμένη η πειθαρχική ποινή του αρχισυντάκτη του Μπογδάνου επειδή ο ίδιος δεν είναι μέλος της ΕΣΗΕΑ, γι' αυτό ελήφθησαν μέτρα κατά του αρχισυντάκτη.

Για τον Πορτοσάλτε, ο οποίος σε εκπομπές του με έχει επικρίνει, αυτή είναι η γνώμη μου, όμως και η θέση του, διαφωνώ με πάρα πολλά και την νοοτροπία και την αντίληψή του, όμως όσο και να διαφωνώ έχει δικαίωμα να εκφράζει την άποψή του. Είναι θέμα ερμηνειών αν τηρήθηκε το Καταστατικό και ο Κώδικας Δεοντολογίας και πιστεύω ότι υπάρχει Σύνταγμα. Θεωρώ ότι έχει δικαίωμα στο σχόλιο.

Απαντώντας σε ερώτηση για την παραβίαση του ωραρίου δήλωσε ότι:

Η παραβίαση της εκλογικής νομοθεσίας αφορά πρωτίστως τα δικαστήρια διότι είναι παραβίαση της εκλογικής νομοθεσίας και αυτά εξετάζουν το ζήτημα.

Τα τηλεοπτικά πλάνα και ο χρόνος που διατίθεται, αφορούν το ΕΣΡ. Υπήρξε μάλιστα τότε σχετική ανακοίνωση της κας. Αλεξίου από το ΕΣΡ.

Η ΕΣΗΕΑ από την καταδικαστική απόφαση του ΠΠΣ, βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα, αλλά επειδή βρισκόμαστε σε μια πολύ δύσκολη περίοδο, πρέπει πιστεύω, να είμαστε προσεκτικοί σε θέματα ελευθερίας έκφρασης».

Σε σχετική ερώτηση, η μάρτυς απάντησε: «Η απόφαση του ΠΠΣ δημιούργησε αλγεινή εντύπωση κυρίως σε Ενώσεις που ασχολούνται με θέματα έκφρασης».

Δουλειά των Πειθαρχικών είναι αν τα μέλη, παραβιάζουν το Καταστατικό και τον Κώδικα Δεοντολογίας. Τα υπόλοιπα θέματα αφορούν το ΕΣΡ και τα δικαστήρια. Όχι, εγώ δεν είμαι ικανοποιημένη από το αποτέλεσμα.

Η Ένωση αυτή έδωσε χιλιάδες αγώνες κατά της λογοκρισίας.

Το κομμάτι της εκλογικής νομοθεσίας αφορά τα δικαστήρια.

Δεν θα μπω στη διαδικασία να σχολιάσω την απόφαση του ΠΠΣ, αλλά είμαι όμως αντίθετη με αυτή. Διαφωνώ με αυτή την απόφαση.

Από την απόφαση του ΠΠΣ, εθίγη το δημοσιογραφικό επάγγελμα ή καλύτερα δεν προσέφερε τίποτε...».

Ο πρώην υπουργός και διακεκριμένος δημοσιογράφος, **συν. Γιώργος Ρωμαίος**, μεταξύ άλλων, κατέθεσε:

Διάβασα το πρακτικό του Πρωτοβαθμίου και είμαι περισσότερο έτοιμος να αιτιολογήσω την άποψή μου.

Η κυβέρνηση αποφασίζει να κάνει δημοψήφισμα με ένα ερώτημα που αποτυπώνεται στο ψηφοδέλτιο. Αν ο Έλληνας συμφωνεί με το σχέδιο προτάσεως των δανειστών για παράταση προγράμματος, τα μνημόνια. Στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, διατυπώνεται ότι αυτό το δημοψήφισμα αφορά κρίσιμο εθνικό θέμα. Στο διάγγελμα ο πρωθυπουργός τονίζει : «Ελληνίδες, Έλληνες στο εκβιαστικό τελεσίγραφο σας καλώ να αποφασίσετε κυρίαρχα και περήφανα, όπως ακριβώς προστάζει η ιστορία των Ελλήνων. Η κυβέρνηση αφήνει στο Σχέδιο Συμφωνίας, αλλά δεν λέει τι θα γίνει αν ο ελληνικός λαός δεν εγκρίνει τη συμφωνία. Επομένως, η πλευρά του ΟΧΙ, κυβέρνηση, κόμματα και ΜΜΕ, κινήθηκαν σε έναν άξονα αντιευρωπαϊσμού και τιμωρίας των Ευρωπαϊστών. Επιχειρήματα που ήταν εύκολο να αφομοιωθούν από το λαό που είχε ταλαιπωρηθεί για χρόνια από τα μνημόνια.

...

Οι υποστηρικτές του ΝΑΙ, μάλλον υπερέβαλλαν φραστικά. Θεωρώ ότι το να αδειάσουμε και να αποδώσουμε ευθύνες σε όσους υποστήριξαν το ΝΑΙ και ο τρόπος που το υποστήριξαν, με βρίσκει αντίθετο.

...

Για την παραβίαση του ωραρίου υποστήριξε ότι δεν είναι θέμα δεοντολογίας, αλλά παραβίασης εκλογικού νόμου που είναι αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

Υποστήριξε για τις υπερβολές για Τουρκία, δραχμή, τρόφιμα, νησιά, ότι ο δημοσιογράφος έχει δυνατότητα να κάνει πρόβλεψη ακόμα κι αν κάποιες είναι υπερβολικές.

Θα αποφύγω να δώσω χροιά πολιτική στην κατάθεσή μου, δηλώνω όμως ότι ήταν λάθος η απόφαση, διότι δώσαμε ως Ένωση Συντακτών προς τα έξω (και με στεναχωρεί η φήμη που έχουμε), ένα λάθος μήνυμα ότι μεροληπτούμε πολιτικά, ακόμη και στις αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Τέλος, ο Γ. Ρωμαίος απαντώντας σε ερώτηση γιατί οι υπερβολές

να είναι μόνο από τη μια πλευρά απάντησε γιατί το Πειθαρχικό Συμβούλιο δεν ερεύνησε και την άλλη πλευρά».

Ο καθηγητής της Νομικής και δικηγόρος **κ. Νίκος Αλιβιζάτος**, μεταξύ άλλων, κατέθεσε ότι σε επιφυλλίδα που δημοσιεύθηκε στην 'Καθημερινή' την Κυριακή. Μόνο σε χώρες μακρινές η δημοσιογραφική Ένωση μπορεί να καταδικάσει δημοσιογράφο για μη τήρηση των κανόνων δεοντολογίας, επειδή εξέφρασαν τις πολιτικές απόψεις τους.

Το Σύνταγμα προβλέπει άμεσο έλεγχο του κράτους στη ραδιοτηλεόραση, μέσω του ΕΣΡ κι αυτό όχι για να γίνεται προπαγάνδα υπέρ των εκάστοτε κυβερνώντων, αλλά όπως αναφέρει επί λέξει: 'Με σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων... και την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμισης των προγραμμάτων'. Η γνώμη μου είναι ότι η διάταξη αυτή επιβάλλει στο ΕΣΡ να μεριμνά για την προβολή όλων των απόψεων από το σύνολο των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης και όχι από το καθένα χωριστά. Διότι με τη ψηφιακή τεχνολογία δεν συντρέχει πλέον το επιχείρημα ότι οι συχνότητες είναι περιορισμένες. Μπορεί με άλλα λόγια να ιδρυθεί μεγάλος αριθμός σταθμών, κάτι που δεν συνέβαινε πριν δέκα χρόνια, ο καθένας από τους οποίους μπορεί, όχι φυσικά βρίζοντας, να υποστηρίξει τις δικές του απόψεις. Αρκεί επαναλαμβάνω το σύνολο να πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το Σώμα, δηλαδή την ισότητα και την αντικειμενικότητα».

Για το θέμα της ανισότητας σε βάρος του ΟΧΙ δήλωσε: «Αν δεν κάνω λάθος, από το σύνολο των καναλιών το ποσοστό ήταν 60-70% υπέρ του ΝΑΙ και μόνο 30-40% υπέρ του ΟΧΙ. Δεν ήταν μονόπλευρη, αλλά σχεδόν. Πιστεύω πάντως ότι για την αποκατάσταση της ισορροπίας δεν ήταν αρμόδια η ΕΣΗΕΑ, αλλά το ΕΣΡ.

Οι ποινές από το ΠΠΣ σε βάρος των δημοσιογράφων, συνδέονται με ένα γενικότερο σχεδιασμό χειραγώγησης των ΜΜΕ και το επίμαχο ζήτημα τηλεοπτικών αδειών. Πιστεύω ότι ιδεολογικοπολιτικά

υπήρχε, αγνοώ αν εξακολουθεί να υπάρχει, συγγένεια ανάμεσα στην τότε κυβέρνηση –σας θυμίζω δεν είχε διασπαστεί ακόμη ο ΣΥΡΙΖΑ- και την άποψη της πλειοψηφίας του ΠΠΣ της ΕΣΗΕΑ.

Είναι λάθος να καταδικάζεται ο δημοσιογράφος για τις απόψεις του.

Διατάξεις όπως 'η πληροφόρηση είναι κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα' είναι επικίνδυνες διότι μου θυμίζαν και μου θυμίζουν διατάξεις όπως εκείνη που προέβλεπε 'ο Τύπος είναι ελεύθερος και επιτελεί δημόσια αποστολή, συνεπαγόμενη δικαιώματα και καθήκοντα ως και ευθύνη για την ακρίβεια των δημοσιευμάτων'. Το τελευταίο προέβλεπε για τον Τύπο, το Σύνταγμα της Χούντας. Αυτές οι διατάξεις παρά ταύτα πέρασαν στον Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΣΗΕΑ. Η άποψη που επικράτησε τότε, ίσως της μεγάλης ισχύος των εκδοτικών συγκροτημάτων και των υπερβολών τους, οι δημοσιογράφοι θέλησαν να βάλουν ένα φραγμό. Προσωπικά πιστεύω, αν κατανοώ αυτή την πρόθεση, ότι δίνει λαβή σε παρεμβάσεις και διώξεις και γι' αυτό φρονώ ότι το Όργανο των δημοσιογράφων πρέπει να τις ερμηνεύει εξαιρετικά στενά, αυστηρά, χάριν της ελευθεροτυπίας και όχι του περιορισμού της.

Πιστεύω στη διάκριση είδησης και σχολίου.

Η απόφαση που ελήφθη από το ΠΠΣ, προκάλεσε ζημιά στο κύρος της ΕΣΗΕΑ.

Θεωρώ τρομερά κραυγαλέα αντιφατικό η Ένωση που έχει ταχθεί για την υπεράσπιση της ελευθεροτυπίας, να τιμωρεί μέλη της για τις απόψεις που υποστήριξαν...».

Ο πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ, **συν. Σταμάτης Νικολόπουλος**, κατέθεσε ότι:

«Ήρθαν εκατοντάδες καταγγελίες πέρυσι, οι οποίες διαβιβάστηκαν στο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Έχω να πω ότι υπάρχει το Καταστατικό και ο Κώδικας Δεοντολογίας, που διέπουν την ΕΣΗΕΑ και οφείλουν

να εφαρμόζουν οι δημοσιογράφοι. Αυτούς ελέγχει το Πειθαρχικό.

Για τις περιπτώσεις Μαλέλη, Πορτοσάλτε, Κονιτόπουλο δεν έχω κάτι να πω γιατί δεν γνωρίζω τι έγινε με την περίπτωση αυτή. Όταν υπάρχει πολυφωνία, δεν υπάρχει προπαγάνδα».

Σε σχετική ερώτηση, ο μάρτυς απάντησε:

«Το δημοσιογραφικό επάγγελμα το τελευταίο διάστημα και με μετρήσεις που έχουν γίνει, δεν βρίσκονται στο καλύτερο επίπεδο αξιοπιστίας. Αλλά αυτό είναι θέμα όλων και δεν έχει να κάνει με το θόρυβο, αλλά με τη δουλειά του δημοσιογράφου.

...

Το κάθε Μέσο έχει την πολιτική του. Στο βαθμό που εκφράζονται απόψεις, είναι απόψεις. Στο βαθμό που υπάρχει παραπληροφόρηση, είναι παραβίαση κανόνων δεοντολογίας...».

Ο καθηγητής Επικοινωνίας και ΜΜΕ στο ΕΚΠΑ, **κ. Γιώργος Πλειός**, μεταξύ άλλων, κατέθεσε ότι:

«Αυτή τη στιγμή ο συνεργάτης μου έχει το υλικό των εκπομπών της 4^{ης} Ιουλίου. Αν δηλαδή χρειαστεί ενημέρωση για ποια κανάλια, κατά παράβαση του νόμου, έκαναν εκπομπές εκείνη τη μέρα, είμαστε στη διάθεσή σας.

Τα πρόσωπα για τα οποία αναφέρεται το υπόμνημα που εστάλη σε εμένα, προέρχονται από το σταθμό του Σκάι και ως εκ τούτου, έχω μπροστά μου τη συνολική εικόνα του Σκάι την περίοδο από την 25^η Ιουνίου έως 5 Ιουλίου.

...

Όλοι έχουν δικαίωμα να λένε την άποψή τους, αλλά οι δημοσιογράφοι κατά το Σύνταγμα, προβλέπονται περιορισμοί για την τηλεόραση και ειδικά για τις προεκλογικές περιόδους. Στον Κώδικα Δεοντολογίας, προβλέπονται περιορισμοί για όσους ασκούν δημοσιογραφικό επάγγελμα. Η ελευθερία επομένως που απολαμβάνει

ο καθένας, αποκτά υπόσταση στα πλαίσια του ρόλου που ο καθένας αποκτά κάθε φορά.

...

Το ΕΣΡ κρίνει με βάση το νόμο και η ΕΣΗΕΑ με βάση Καταστατικό/Κώδικα. Το ΕΣΡ επιβάλλει κυρώσεις στο Μέσο, όχι στο δημοσιογράφο όπως η ΕΣΗΕΑ.

...

Το αν τηρήθηκαν όσα προβλέπονται στο Καταστατικό, τα κρίνει η ΕΣΗΕΑ. Αλλά ως μελετητής των Μέσων, υπήρξε πολύ μεγάλη παραβίαση. Σαφώς όταν δεν τηρούνται βασικές αρχές δεοντολογίας στα Μέσα, τότε υποκρύπτονται κίνδυνοι για τη δημοκρατία».

Ο κ. Πλειός, απαντώντας για το θέμα των επιστολών που έφτασαν στην ΕΣΗΕΑ, χαρακτήρισε

δικαιολογημένη την αντίδραση των πολιτών...».

Μετά το πέρας των καταθέσεων των μαρτύρων, εκλήθησαν οι εφεσιβάλλοντες να απολογηθούν.

Απολογούμενος ενώπιον του Συμβουλίου, ο εφεσιβάλλων **συν. Νίκος Κονιτόπουλος**, μεταξύ άλλων ανέφερε:

«Στην εκπομπή του Σαββάτου πριν το δημοψήφισμα, εγώ δεν δούλευα.

Η εκπομπή στην οποία είμαι αρχισυντάκτης, τελείωνε πριν τις 8. Η χρονική σειρά ήταν ότι η εκδήλωση υπέρ του ΝΑΙ, ξεκίνησε πολύ πριν από το ΟΧΙ. Στη διάρκεια της εκπομπής είχα την εκδήλωση του ΝΑΙ και όταν ξεκίνησε η εκδήλωση του ΟΧΙ κάναμε βεβαίως μεταδόσεις. Λόγω της χρονικής σειράς των δυο συγκεντρώσεων, αν έδειχνα ταυτόχρονα του ΝΑΙ που είχε κόσμο και του ΟΧΙ, που εκείνη την ώρα ξεκινούσε, δεν θα κατηγορούμουν για προβοκάτσια;

...

Υπήρχε παρέμβαση δική μου προς τον κ. Μπογδάνο, όταν βλέπουμε ότι ξεφεύγουμε από τους κανόνες που λέγαμε παραπάνω, ή πολύ υπέρ του ΝΑΙ ή πολύ υπέρ του ΟΧΙ. Είναι δική μου ευθύνη όμως τα crawl και τα super που περνάνε από κάτω.

Έχω να εκφράσω ένα παράπονο: Σε μια από τις πρώτες κατηγορίες ήταν ότι είχα γράψει στο super, αν βγει το ΟΧΙ θα πεινάσουν τα παιδιά μας. Επειδή αυτό σαν πρόσωπο και επαγγελματία με θίγει, μπήκα στο Σκάι web, όπου είχε όλες τις εκπομπές. Στην εν λόγω εκπομπή και στο χρόνο που κατηγορήθηκα ότι έγραψα το εν λόγω super, έγραφα ότι 'Ο Ιεροκλής Μιχαηλίδης τώρα στο Σκάι: Αν βγει το ΟΧΙ θα πεινάσουν τα παιδιά μας'. Άρα, δεν νομίζω αν ένας δημοσιογράφος άκουγε κάτι τέτοιο από καλεσμένο, δεν θα το έβαζε για τίτλο...».

Απολογούμενος ενώπιον του ΔΠΣ, ο εφεσιβάλλων συν. Άρης Πορτοσάλτε, μεταξύ άλλων, είπε:

«Το δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποφαινεται ότι ο πλουραλισμός πλέον εκφράζεται από τα πολλά Μέσα Ενημέρωσης, τα οποία μπορούν το καθένα απ' αυτά να έχει μια μόνη άποψη. Όλα μαζί με τις διαφορετικές απόψεις συνιστούν, κατά το δικαστήριο, τον πλουραλισμό σε μια κοινωνία. Το λέω γιατί μπήκαμε στο ζύγι πόσο παίξαμε το ΝΑΙ και πόσο το ΟΧΙ. Ως Πορτοσάλτε, υπεραμύνθηκα του ΝΑΙ και εκ των γεγονότων και εξελίξεων επιβεβαιώθηκα. Δεν παίρνω τίποτα πίσω και επιμένω στην άποψή μου ότι οποιαδήποτε άλλη εξέλιξη πλην του ΝΑΙ -και του ΟΧΙ που τελικά έγινε ΝΑΙ- θα συνιστούσε κίνδυνο για την πατρίδα και να μάλιστα εκ των υστέρων το συνδυάσουμε με τις εξελίξεις στην Τουρκία και το πραξικόπημα που κατεστάλη, σε συνδυασμό με την αυταρχικότητα του κυβερνήτη της χώρας, δεν μπορώ να φανταστώ ποια η μοίρα της Ελλάδα αν ακολουθούνταν οι πρακτικές μέσω της παροντρύσεως του ΟΧΙ.

Δεύτερον, ο πρώτος άξονας είναι ότι δεν επεδείχθη η ίδια ευαισθησία -να δεχθώ ότι ήταν ειλικρινής η ευαισθησία του

κοινού- η ίδια ευαισθησία στο ότι μονομερώς υπερθεμάτισαν υπέρ του ΟΧΙ (π.χ. Αυγή). Ο δεύτερος άξονας είναι από το 2010, επειδή προσωπικώς πήρα θέση ως προς το Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας, δέχθηκα συστηματικά επίθεση από Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και άλλων προσώπων, κατασυκοφάντησης και ευθέως προσβολής στο πρόσωπό μου, με έθιγε επαγγελματικά με χαρακτηρισμούς γερμανοτσολάς, μερκελιστής, Σόϊμπλε, Τσολάκογλου κλπ. Δεν επεδείχθη η αντίστοιχη ευαισθησία στη στοχοποίηση. Εν κατακλείδι, λυπάμαι ειλικρινώς που το συνδικαλιστικό Όργανο στο οποίο ανήκω από το 1991, γίνεται πεδίο μέσω του οποίου εξελίσσεται ένα κυνήγι μαγισσών και στέρησης άποψής μου. Δεν μπορώ να διανοηθώ ότι μπορεί να στρέφεται ένας δημοσιογράφος εναντίον του άλλου, επί πολιτικών ή ιδεολογικών απόψεων και να κατηγορείται γι' αυτές και να τιμωρείται επειδή τις εκφράζει».

...

Στη συνέχεια ο εφεσιβάλλων συν. Πορτοσάλτε, απαντώντας σε σχετική ερώτηση δήλωσε ότι ο Σκάι δεν καταδικάστηκε για το θέμα αυτό, ούτε από το ΕΣΡ, αλλά ούτε και από την δικαιοσύνη.

Καμία επιστολή διαμαρτυρίας σαν αυτές που ήλθαν στην ΕΣΗΕΑ δεν έφθασαν στο σταθμό. Μάλιστα όταν τις ζήτησε από την ΕΣΗΕΑ, δεν τις έλαβε. Ο Σκάι, επειδή είχε από το 2010 Ευρωπαϊκό προσανατολισμό, δεχόταν μηνύματα και στοχοποίηση ως προς τις απόψεις αυτές.

«Στο πλαίσιο των εμφανίσεων που έκανα στις εκπομπές της τηλεόρασης, έχω στοχοποιηθεί προσωπικώς από νυν στελέχη της κυβερνήσεως, που ήταν τότε στην αντιπολίτευση, ότι δεν εκφράζω θέση υπέρ του Ταμείου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κλπ. Άρα ως Σκάι, ναι υπέστημεν έως πρότινος αυτή την πολιτική στοχοποίηση. Το οποίο βεβαίως δημιουργούσε κλίμα ανασφάλειας στους εργαζόμενους και φόβο».

Αναφερόμενος στην έρευνα του ΕΚΠΑ, δήλωσε ότι:

«Η χρηματοδοτούμενη από το δημόσιο έρευνα του ΕΚΠΑ, επιχειρεί

να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο λογοκρισίας, ώστε για να εκφραστεί ο δημοσιογράφος θα πρέπει να ζητήσει άδεια από τον εκάστοτε Πλειό. Η άποψη και η ελευθερία διατύπωσής της δεν μπορεί να ποδηγετηθεί ή αν επιχειρηθεί μέσα από ένα δημόσιο όργανο, αυτό συνιστά αλλοίωση του πολιτεύματός μας και η καθεστωτική αντίληψη και προφανώς η έρευνα στο πανεπιστήμιο είναι ελεύθερη, όμως από τη στιγμή που δε βάζει κανόνες σε άλλο θεσμικό πλαίσιο της δημοκρατίας».

Ποτέ δεν έδωσε ως διευθυντής του Σκάι οδηγία να μην προβληθεί το ΟΧΙ και ότι οι δημοσιογράφοι πρέπει: «Να λένε την πολιτική τους άποψη όσο επικριτική και σκληρή κι αν είναι, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διολισθαίνει σε ύβρεις και προσωπικούς χαρακτηρισμούς ως προς τον/τους κρίνοντες. Και εννοείται ότι σε μια δημοκρατία, υπάρχει η τακτική δικαιοσύνη που επιλαμβάνεται για θέματα συκοφαντικής δυσφήμισης».

...

«Οι εργαζόμενοι που λειτουργούν το δημοσιογραφικό σύστημα του Σκάι σε ραδιόφωνο, τηλεόραση και ίντερνετ, σεβάστηκαν και σέβονται μέχρι κεραίας τους κανόνες δεοντολογίας αναφορικά με τις ειδήσεις, την εκπροσώπηση κομμάτων και την έκφραση των ποικίλων απόψεων με ειλικρινή προσήλωση και σεβασμό στους κανόνες δεοντολογίας και όσα ορίζει το ΕΣΡ. Έτσι έχουν μάθει να λειτουργούν. Ως Πορτοσάλτε, κλείνοντας, είπα αυτά που είπα και εμμένω ως σήμερα σε αυτά που είπα...».

Απολογούμενος ενώπιον του Συμβουλίου, ο εφεσιβάλλων **συν. Σταμάτης Μαλέλης**, μεταξύ άλλων, κατέθεσε:

«Οι εκπομπές για τις οποίες μας κατηγορήσαν δεν ήταν αμιγώς πολιτικές εκπομπές, ήταν γενικού ενημερωτικού χαρακτήρα, χωρίς καλεσμένους πολιτικούς. Για τη δημιουργία των εκπομπών είναι υπεύθυνη του προγράμματος των καναλιών, όλα τα κανάλια και την παραμονή και ανήμερα των εκλογών έχουν εκπομπές.

...

Σε όλες τις εκπομπές του Σκάι, υπήρχε εκπρόσωπος του ΟΧΙ. Ενδεικτικά σας θυμίζω τα ονόματα: Δημήτρης Παπαδημούλης, κ. Βούτσης (την προηγούμενη μέρα, Παρασκευή), η Ζωή Κωνσταντοπούλου (την προηγούμενη μέρα), ο κ. Λαφαζάνης (στο τελευταίο πάνελ). Επίσης, σε πολλές εκπομπές παραστάθηκε ο κ. Βαρεμένος.

...

Η εφαρμογή του εκλογικού νόμου είναι θέμα ΕΣΡ. Αυτό κρίνει αν είναι πολιτικές ή ενημερωτικές οι εκπομπές του Σκάι. Το Πειθαρχικό της ΕΣΗΕΑ, δεν μπορεί να έχει θέση στην παραβίαση εκλογικού νόμου από την τηλεόραση.

...

Θεωρώ απαράδεκτη και αντιδημοκρατική την έρευνα του τμήματος ΜΜΕ του ΕΚΠΑ, το οποίο παραπέμπει σε άλλες εποχές, θυμίζει χούντα και επιτροπές λογοκρισίας της χούντας, που εξέταζαν ποιοι είναι δικοί μας και ποιοι των άλλων. Θεωρώ την έρευνα χουντική και είναι κρίμα να βάζουν νέα παιδιά-δημοσιογράφους να κάνουν τέτοια έρευνα.

...

Ο σταθμός είχε θέση υπέρ του ΝΑΙ, πίστευε στην Ευρώπη και εκτός Ευρώπης θα υπάρξει καταστροφή. Παρουσιάστηκαν όμως και οι δυο απόψεις και εγώ δεν έδωσα καμία τέτοια οδηγία. Η επιτροπή του ΟΧΙ έστειλε σποτ το οποίο έπαιζε στα κανάλια από την πρώτη μέρα και δεν υπήρχε επιτροπή υπέρ του ΝΑΙ γιατί δεν πρόλαβαν να βγάλουν. Το σπότ του ΟΧΙ πρέπει να έπαιξε πάνω από εκατό φορές...».

Το ΔΠΣ, αφού έλαβε υπόψη τις μαρτυρικές καταθέσεις, τις απολογίες των εφεσιβαλλόντων και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, αποφαινεται κατά πλειοψηφία ως ακολούθως:

Αρμόδιο για την εφαρμογή του εκλογικού νόμου είναι το ΕΣΡ και

για παραβιάσεις του η Δικαιοσύνη. Σε καμία περίπτωση δεν αποδείχθη ότι καλλιεργήθηκε διχαστική ατμόσφαιρα που να πλήττει το κοινωνικό σύνολο και την ίδια τη χώρα, όπως πολύ σωστά επισημαίνεται από το Εποπτικό Όργανο Δεοντολογίας.

Χρέος όλων των δημοσιογράφων είναι να ασκούμε δημοσιογραφία ευσυνείδητη και με καλή πίστη και να τηρούμε την επαγγελματική αλληλεγγύη και να δείχνουν διαγωγή, συμπεριφορά και ήθος ανάλογο με το λειτούργημά μας (άρθρο 7, παρ. 1 του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ). Οι εφεισιβάλλοντες δεν βρέθηκαν υπόλογοι σε κανένα σημείο που επισημαίνει το άρθρο αυτό.

Οι επιστολές-καταγγελίες κατά εκατοντάδες την ίδια ώρα και ημέρα στο ίδιο μέγεθος και χωρίς στοιχεία επικοινωνίας, δεν κατέστη δυνατόν να ερευνηθούν ώστε να διαπιστωθεί ποια ήταν τα στοιχεία τους, δεδομένου ότι καμία ανάλογη μαζική διαμαρτυρία δεν πήγε στο σταθμό.

Η απόφαση του ΠΠΣ, δημιούργησε πρόβλημα στο κύρος της ΕΣΗΕΑ, όπως επισημάνθηκε από τους μάρτυρες που ήλθαν και κατέθεσαν.

ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ

Από τη μειοψηφία, το ένα μέλος είχε την άποψη ότι η απαλλαγή των εγκληθέντων δημοσιογράφων δεν έχει καμία βάση σε σχέση με τα στοιχεία που προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία. Και συγκεκριμένα:

Αρχές της δημοσιογραφίας είναι ο πλουραλισμός, η πολυφωνία, η αντικειμενικότητα, αλλά και σεβασμός στην ισηγορία. Η ελευθερία της έκφρασης, βασική αρχή της δημοκρατίας στη δημοσιογραφία, αφορά στα σχόλια και όχι στην παρουσίαση των γεγονότων, δηλαδή στην είδηση. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που εξετάστηκαν από τα Πειθαρχικά Συμβούλια της ΕΣΗΕΑ, κατόπιν εκατοντάδων επωνύμων καταγγελιών πολιτών, δεν ακολουθήθηκε

κανείς από τους κανόνες και τις αρχές της δεοντολογίας του επαγγέλματος. Αντίθετα υπήρξε απροκάλυπτη στάση υπέρ της μιας πλευράς (αυτής του ΝΑΙ) στην ειδησεογραφία και στις ενημερωτικές εκπομπές του συγκεκριμένου σταθμού που άγγιξε τα όρια της χονδροειδούς προπαγάνδας.

Είναι χαρακτηριστικές μερικές μόνο από τις καταγγελίες των πολιτών, που έφθασαν στην ΕΣΗΕΑ, με αίτημα να εξεταστούν από τα Πειθαρχικά Συμβούλια. Σχετικά με την αιτίαση ενός εκ των εγκληθέντων ότι δεν έλαβε γνώση των καταγγελιών, επισημαίνεται ότι εκ της διαδικασίας προβλέπεται πρόσκληση των εγκαλουμένων πριν την απολογία τους να λάβουν γνώση του πλήρους φακέλου της δικογραφίας που τους αφορά, ώστε να ετοιμάσουν την απολογία τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση με βάση την επιστολογραφία, προκύπτει ότι έλαβε γνώση των καταγγελιών, αλλιώς θα αρνείτο να απολογηθεί.

Ιδού μερικές μόνο από τις επώνυμες καταγγελίες πολιτών, οι οποίες εστάλησαν από το ΔΣ της ΕΣΗΕΑ στα Πειθαρχικά Όργανα:

Ιωάννης Τοκάνης:

«Από το πρωί 04.07.15 ο Σκάι έχει καλεσμένους που υποστηρίζουν μόνο το ΝΑΙ στο δημοψήφισμα. Αναφέρουν πως σήμερα υπάρχουν ελλείψεις στα τρόφιμα και στα είδη πρώτης ανάγκης και πως τις επόμενες μέρες το όριο ανάληψης θα μειώνεται συνεχώς, ενώ σύντομα το εθνικό νόμισμα θα είναι η δραχμή.

Παράλληλα, κινδυνολογούν δίχως προηγούμενο διχάζοντας τον κόσμο και κατευθύνοντας την ενημέρωση ολοσκερώς προς υποθετικές καταστροφικές συνέπειες, αν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι το όχι...

Ως απόφοιτος της σχολής Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, βλέπω πως ακόμα και ο Chomsky τέτοια προπαγάνδα δεν την περίμενε από την τηλεόραση με τόσο προφανή τρόπο. Αν αυτή είναι η ενημέρωση που θέλετε να

έχει ο κόσμος, και πιστεύετε πως αυτοί οι δημοσιογράφοι κινούνται με βάση τον Κώδικα Δεοντολογίας, τότε ο κώδικας είναι προβληματικός (που δεν είναι) είτε ΕΣΕΙΣ δεν θέλετε να κάνετε τίποτα.

Ελπίζω σύντομα να υπάρξουν αποτελέσματα...».

Ανδρέας Ζέης:

«Σήμερα 04.07.15 ο Τ/Σ Σκάι εκπέμπει από το πρωί προπαγανδιστικά μηνύματα και τρομοκρατεί ασύστολα το τηλεοπτικό κοινό, θέτοντας θέματα εθνικής άμυνας και κυριαρχίας επί του ελληνικού εδάφους με νησιά που καταλαμβάνονται από τους τούρκους αλλά και έναρξη εμφυλίου πολέμου.

Τρομοκρατούν τον κόσμο με την ρευστότητα των τραπεζών και διαβεβαιώνουν ότι σε λίγες μέρες θα έχουμε δραχμή, ενώ κάνουν ρεπορτάζ για ελλείψεις σε είδη πρώτης ανάγκης (τρόφιμα κλπ).

Ενώ εκπέμπει χωρίς το λογότυπο του σταθμού όπως επιβάλλεται».

Γεώργιος Λυμπερόπουλος:

«Μονόπλευρη παρουσίαση, διαστρέβλωση της αλήθειας και τρομοκράτηση από τον Τ/Σ Σκάι.

Από το πρωί της 04.07.15 ... αναφέρουν πως σήμερα υπάρχουν ελλείψεις στα τρόφιμα και σε είδη πρώτης ανάγκης και πως τις επόμενες μέρες, το όριο ανάληψης θα μειώνεται συνεχώς, ενώ σύντομα το εθνικό νόμισμα θα είναι η δραχμή. Καταστροφολογούν συνεχώς και περιγράφουν σενάρια όπου η Τουρκία θα αγοράσει τα νησιά, η Τουρκία θα βρει ευκαιρία να καταλάβει στρατιωτικά τη Ρόδο κ.τ.λ. Έφτασαν στο σημείο να προβλέπουν εμφύλιο, με τον καλεσμένο Α. Σφακιανάκη να λέει πως ο μόνος λόγος που δεν έχει ξεκινήσει εμφύλιος είναι επειδή δεν έχουμε όπλα.

Τρομοκράτηση και διασπορά ψευδών ειδήσεων είναι μια πρόχειρη

περιγραφή που μπορώ να κάνω για αυτά που προβάλλουν ως ενημέρωση».

Αλέξιος Παπαζήσιμος:

«Για το κανάλι Σκάι: Παρουσίαση μονόπλευρων απόψεων, τρομοκρατία και εκφοβισμός πολιτών.

Είναι προφανές το ότι βιώνουμε ένα απίστευτο κλίμα προπαγάνδας, τρομοκρατίας, εκφοβισμού και απειλών, που ξεκινούν από την έλλειψη σε τρόφιμα, έως την εισβολή της Τουρκίας ή την πώληση νησιών μας σε αυτούς. Η προσβολή είναι απίστευτη για τον απλό σκεπτόμενο άνθρωπο που ξεπερνά τα όρια ανοχής, ακόμη και του πιο μετριοπαθούς. Πρέπει επιτέλους να γίνει μια παρέμβαση...».

Αικατερίνη Ράμμου:

«Τρομοκρατία και μη αντικειμενική παρουσίαση κοινωνικοεθνικών ζητημάτων από το ραδιοτηλεοπτικό σταθμό Σκάι.

...Ενώ απαγορεύεται δια νόμου η οποιαδήποτε προβολή της μιας ή της άλλης πλευράς μια μέρα πριν το δημοψήφισμα, ξεδιάντροπα οι παρουσιαστές του Σκάι, συνεχίζουν άνευ ορίων την τρομοκρατία και τα ρεπορτάζ με θέμα επικείμενες πολεμικές επιθέσεις από την Τουρκία, λόγω της σύγχυσης της χώρας, υπονοούμενοι πως μόνο το ΝΑΙ θα μας σώσει. Επιδίδονται σε μια διαστρέβλωση στοιχείων και μονομερή προβολή άλλων, οικοδομώντας «νέα», τρομοκρατίας και ψυχολογικού εκβιασμού όσων παρακολουθούν το κανάλι ακόμη και σήμερα 04.07.15...».

Βασίλειος Φούτσας:

«Την προηγούμενη βδομάδα δια στόματος Μπογδάνου άκουσα πως κάποιος τύπος από την Ευρώπη έγραψε πως η Ελλάδα θα γίνει κάτι μεταξύ Κόσσοβου και Συρίας ..... με υπονοούμενο ο ερμηνεύων τα πάντα (πολύξερος) μ αρέσει είπε ααα για τη θράκη θα είναι .....

και ξέρουμε τι συμβαίνει εκεί. Επειδή γεννήθηκα εδώ (Αλεξανδρούπολη) μεγάλωσα εδώ, εργάστηκα εδώ, επιστρατεύτηκα εδώ..... Θα σας παρακαλούσα ας μην ανακατεύουν την θράκη μας .... είναι κακό.... είναι ανθελληνικό .... ας προσέχουν το τι λένε».

Διονυσία Αλαφούζου:

«Το δημοψήφισμα έλαβε τέλος. Ανεξάρτητα λοιπόν με το αποτέλεσμα που ο ελληνικός λαός ανέδειξε, σας καλώ να αναλάβετε τις ευθύνες σας.

Ως Ελληνίδα πολίτης, σεβόμενη τη Δημοκρατία και φυσικά σεβόμενη την αντικειμενική στάση που διατήρησαν ορισμένοι συνάδελφοί σας, ζητώ την άμεση παραπομπή στα αρμόδια όργανά σας των δημοσιογράφων που παραβίασαν τη δημοσιογραφική δεοντολογία. Ζητώ την άμεση παραπομπή όσων κινδυνολογούσαν μέρα και νύχτα, τρομοκρατώντας τον ελληνικό λαό. Ζητώ την παραπομπή των δημοσιογράφων του Σκάι, για την ανηθικότητα και χυδαιότητα με την οποία επιχειρούσαν να κάνουν πλύση εγκεφάλου στο λαό. Ζητώ την παραπομπή τους, για την παράβαση της νομοθεσίας, εφόσον, όπως πολύ καλά ξέρετε, έκαναν πολιτικές εκπομπές όλη την ημέρα του Σαββάτου, παραμονή του δημοψηφίσματος...».

Ο καθηγητής του τμήματος ΜΜΕ του ΕΚΠΑ κ. Γιώρ. Πλειός, του οποίου το τμήμα έκανε σχετική έρευνα της οποίας τα στοιχεία θα δημοσιοποιηθούν σύντομα, όπως κατέθεσε στο ΔΠΣ, έδωσε μια εικόνα της άσκησης της δημοσιογραφίας από τον σταθμό και τους εγκληθέντες δημοσιογράφους του Σκάι, τα οποία επιβεβαιώνουν την προκλητική μεροληψία υπέρ του ΝΑΙ:

«...Το 42,74% των προσώπων στο Σκάι (που επελέγησαν να μιλήσουν) έχουν έντονα αρνητική στάση απέναντι στην διεξαγωγή του δημοψηφίσματος και το 17,86% απλά αρνητική. Δηλαδή σύνολο 60,5%. Θετική είναι η στάση των προσώπων που μιλούν στο σταθμό απέναντι στο ΝΑΙ σε 91 περιπτώσεις, ενώ αρνητική στο ΝΑΙ

(δηλαδή στο ΟΧΙ) μόνο σε 15 περιπτώσεις».

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι καταγγελλθέντες δημοσιογράφοι στην απολογία τους, βάλλουν κατά της έρευνας αυτής, με στόχο να τη αποδυναμώσουν και να τη ακυρώσουν, λόγω προφανώς των στοιχείων τα οποία περιλαμβάνει. Η έρευνα μάλιστα αναφέρει και συγκεκριμένα ποσοστά από τη δημοσιογραφική παρουσία των συγκεκριμένων δημοσιογράφων, τα οποία επίσης επιβεβαιώνουν την μεροληψία, αλλά λόγω χώρου δεν μπορούν να αναφερθούν λεπτομερώς.

Αλλά και οι άλλοι δυο από τους μάρτυρες που κλήθηκαν από το ΔΠΣ, μιλούν για «υπερβολές», «οι υπερασπιστές του ΝΑΙ υπερέβαλαν φραστικά» (ο κ. Γ. Ρωμαίος). Ο έμπειρος δημοσιογράφος, πάντως, υποστηρίζει ότι το θέμα έπρεπε να αντιμετωπιστεί συνολικά σε επίπεδο Μέσων από το ΕΣΡ και μόνο, κι όχι από την ΕΣΗΕΑ.

Την ίδια άποψη περί ΕΣΡ εκφράζει και ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου κ. Ν. Αλιβιζάτος, ο οποίος όμως αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: «Από το σύνολο των καναλιών το ποσοστό ήταν 60-70% υπέρ του ΝΑΙ και μόνο το 30-40% υπέρ του ΟΧΙ. Δεν ήταν μονόπλευρη (εννοεί η παρουσίαση) αλλά σχεδόν».

Σχετικά με τον ισχυρισμό αυτόν, δηλαδή περί αρμοδιότητας μόνο του ΕΣΡ, το μειοψηφούν μέλος υποστηρίζει ότι: Σαφώς το κράτος, μέσω του αρμόδιου ΕΣΡ, ελέγχει σφαιρικά και συνολικά τα ραδιοτηλεοπτικά Μέσα, δεν έχει όμως καμία αρμοδιότητα για τους δημοσιογράφους, μέλη της ΕΣΗΕΑ, τους οποίους ελέγχει το Σωματείο τους, μέσω των εκλεγμένων από το ίδιο το Σώμα των δημοσιογράφων Πειθαρχικών Συμβουλίων για την ατομική τους ευθύνη στα στενά πλαίσια των κανόνων δεοντολογίας, που έχουν θεσπιστεί και ψηφιστεί από τους ίδιους τους δημοσιογράφους-μέλη. Σε καμία περίπτωση, λοιπόν, η ΕΣΗΕΑ δεν υποκατέστησε δια των Πειθαρχικών της Οργάνων το ΕΣΡ όπως υποστηρίζεται.

Αντίθετα τα Π.Σ. όφειλαν να ελέγξουν τις καταγγελίες και να προχωρήσουν στις προβλεπόμενες διαδικασίες όπως γίνεται σε κάθε αντίστοιχη περίπτωση. Το γεγονός ότι οι καταγγελίες δεν έγιναν δια της αυτοπρόσωπης παρουσίας στα Π.Σ. δεν ακυρώνουν την σημασία τους ως καταγγελία, όπως έχει αποδειχθεί και σε άλλες υποθέσεις υπό παρόμοιες περιστάσεις. Άλλωστε, και ο καθηγητής κ. Πλειός, ως ειδικός για τα ΜΜΕ, απάντησε σε σχετική ερώτηση ότι το ΕΣΡ είναι αρμόδιο για τα Μέσα και η ΕΣΗΕΑ για τα μέλη της και τη συμπεριφορά τους.

Σχετικά με το επιχείρημα περί παρεμπόδισης της ελευθερίας της έκφρασης, το οποίο επιστρατεύουν οι εγκληθέντες δημοσιογράφοι υποστηρίζεται ότι: Το επιχείρημα είναι άστοχο και σκοπό έχει να δημιουργήσει σύγχυση μεταξύ δυο καθαρά διακριτών καταστάσεων: Το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης του κάθε πολίτη, δεν έρχεται σε αντίθεση με την ύπαρξη και λειτουργία των εκλεγμένων Π.Σ. και τις τυχόν ποινές που επιβάλλουν. Και αυτό επειδή στις περιπτώσεις αυτές οι δημοσιογράφοι-μέλη της ΕΣΗΕΑ, κρίνονται στα στενά όρια των κανόνων που οι ίδιοι αποδέχονται και συνομολογούν εφόσον επιλέγουν να ενταχθούν στο Σωματείο τους. Κρίνονται δηλαδή για πράξεις και συμπεριφορές συγκεκριμένες, που αφορούν την άσκηση της δημοσιογραφίας, ως μέλη ενός συγκεκριμένου κοινωνικού συνόλου, και όχι γενικώς ως πολίτες του κράτους το οποίο σε περίπτωση παραβίασης των νόμων επιβάλλει νομικές κυρώσεις, ενώ τα Π.Σ. επιβάλλουν συμβολικές πειθαρχικές ποινές.

Επομένως, όσο συνταγματικώς κατοχυρωμένο είναι το δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης του πολίτη γενικώς, άλλο τόσο είναι συνταγματικό και το δικαίωμα Πειθαρχικών Συμβουλίων να κρίνουν και να επιβάλλουν ποινές σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων. Ειδάλλως θα πρέπει να θεωρηθούν αντισυνταγματικά το Καταστατικό και οι κανόνες, όχι μόνο της ΕΣΗΕΑ, αλλά και άλλων επαγγελματικών ομάδων, ακόμη και των δικαστικών λειτουργών για τους οποίους προβλέπονται επίσης Πειθαρχικά Συμβούλια για τα μέλη τους.

Επειδή το επιχείρημα περί παρεμπόδισης της ελευθερίας της έκφρασης ακούγεται όλο και πιο συχνά από δημοσιογράφους, που συστηματικά παραβιάζουν τη δεοντολογία, θα πρέπει να τονιστεί ότι αυτό που πραγματικά θέτει σε κίνδυνο την πολυφωνία και την ελεύθερη έκφραση στη σημερινή κοινωνία των πολιτών και προσβάλλει το κύρος της ΕΣΗΕΑ και αδίκως όλων των δημοσιογράφων είναι η παρακώλυση της έκφρασης με κριτήρια ισότητας της «όποιας άλλης πλευράς» και η μονοπώληση από Μέσα και δημοσιογράφους που τα υπηρετούν, της δημόσιας εκφοράς λόγου που κατοχυρώνει το Σύνταγμα, προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις, όπως ακριβώς συνέβη στην περίπτωση του Σκάι, αλλά και άλλων Μέσων την περίοδο αυτή.

Το άλλο μέλος της μειοψηφίας είχε την άποψη:

Τα Πειθαρχικά Συμβούλια έχουν την απόλυτη αρμοδιότητα να επιλαμβάνονται οποιουδήποτε θέματος αφορά την παραβίαση των κανόνων δημοσιογραφικής δεοντολογίας από μέλη της ΕΣΗΕΑ. Εάν για τις καταγγελλόμενες πράξεις υπάρχει και αρμοδιότητα δικαστηρίων ή του ΕΣΡ, αυτό ούτε καταργεί ούτε περιορίζει την αρμοδιότητα των Πειθαρχικών Συμβουλίων. Ακολουθείται, και ορθά, μία απαρέγκλιτη μακρόχρονη πρακτική να επιλαμβάνονται τα Όργανα Δεοντολογίας ανάλογων υποθέσεων ακόμη και αν αυτές εξετάζονται από τα Δικαστήρια ή το ΕΣΡ, ή ενδεχομένως και από άλλα δικαιοδοτικά όργανα ή Αρχές. Συνεπώς το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είχε απόλυτη αρμοδιότητα να εξετάσει την παρούσα υπόθεση, ύστερα από καταγγελίες εκατοντάδων πολιτών, όλες με απόλυτο προσδιορισμό των αποστολέων τους, οι οποίες του διαβιβάστηκαν, άλλωστε, για το σκοπό αυτό, ως αρμόδιο όργανο, από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΗΕΑ.

Το ΠΠΣ δεν αποδέχθηκε ως δεδομένα, τα όσα, έστω και συγκεκριμένα, καταγγέλλονταν, αλλά προχώρησε στην επιβαλλόμενη διεξοδική έρευνα για την επιβεβαίωσή τους. Και με βάση τις διαπιστώσεις του κίνησε την πειθαρχική διαδικασία, μετά την ολοκλήρωση της οποίας εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Το σκεπτικό της απόφασης υπογραμμίζει το αναμφισβήτητο δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης ως συστατικό της ίδιας της δημοκρατίας, αλλά παράλληλα τονίζει και την προϋπόθεση το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης να ισχύει για όλους, κάτι που θα πρέπει ιδίως τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης να διασφαλίζουν με τις αντίστοιχες δυνατότητες προς όλες τις απόψεις.

Η ισηγορία και ο πλουραλισμός είναι έννοιες που ιδιαίτερα τονίζονται από τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας ως «οξυγόνο της δημοκρατίας». Και δεν είναι βέβαια ο Κώδικας που καθιερώνει την ισηγορία, αλλά αυτή έχει τεθεί ως προϋπόθεση από την αρχαιότητα με την Αθηναϊκή Δημοκρατία.

Από την όλη διαδικασία στο ΔΠΣ επιβεβαιώθηκε απόλυτα ότι η βασική αυτή δημοκρατική αρχή παραβιάστηκε κατάφωρα στον ραδιοτηλεοπτικό σταθμό Σκάι, κατά την περίοδο του δημοψηφίσματος. Δεν είναι μόνο οι καταγγελίες των εκατοντάδων πολιτών, αλλά και μάρτυρες που υποστηρίζουν τις θέσεις των εγκαλουμένων παραδέχονται ότι η προβολή των δύο απόψεων ήταν άνιση και υπερέβαλαν υπέρ του ΝΑΙ. Αδιάσειστο στοιχείο είναι άλλωστε το γεγονός ότι ο Σκάι την μεν συγκέντρωση των υποστηρικτών του ΝΑΙ προέβαλε περισσότερο από επτά λεπτά, ενώ, κατά τρόπο ιδιαίτερα προκλητικό, δεν παρουσίασε καθόλου τη συγκέντρωση των υποστηρικτών του ΟΧΙ. Έτσι, δυστυχώς, εφαρμόστηκε από το Σκάι, ο πλουραλισμός και η ισηγορία.

Άλλο θέμα είναι η κατατρομοκράτηση των πολιτών με απίστευτα σενάρια. Και αν γίνει δεκτό ότι σε οικονομικά θέματα υπήρχε ίσως το στοιχείο της προσωπικής άποψης, αυτό αναιρείται από την όλη στάση με απροκάλυπτο εκφοβισμό, με δήθεν επικείμενη εισβολή των Τούρκων, την Κοσσοβοποίηση της Θράκης, την νέα Μικρασιατική καταστροφή, τον εμφύλιο πόλεμο και άλλα ανάλογα. Κανένας αντικειμενικός άνθρωπος δεν θεωρεί ότι αυτά υπηρετούν, την ελευθερία της άποψης και την δεοντολογική άσκηση της δημοσιογραφίας.

Κατά την κατάθεσή του ο καθηγητής κ. Νίκος Αλιβιζάτος, ισχυρίστηκε πως οι εφεσιβάλλοντες δημοσιογράφοι καταδικάστηκαν επειδή δήθεν υποστήριξαν το ΝΑΙ. Όμως, η αιτιολογία της απόφασης είναι σαφής και άσχετη με τον ισχυρισμό αυτό. Άλλωστε πως συνέβη άλλοι δημοσιογράφοι, που επίσης υποστήριζαν το ΝΑΙ να κριθούν αθώοι από τις κατηγορίες που τους αποδίδονταν; Επίσης, ο ίδιος αμφισβητεί την ορθότητα του Κώδικα Δεοντολογίας και παραπέμπει στο Σύνταγμα. Όμως το Σύνταγμα μαζί με την ελευθερία της έκφρασης υπογραμμίζει και την αντικειμενικότητα, την ισηγορία και τις άλλες καθιερωμένες αρχές της δημοκρατίας που πρέπει να υπηρετούν τα μέσα ενημέρωσης.

Στο Σύνταγμα και στην ελευθερία της έκφρασης παραπέμπει και ο διακεκριμένος συνάδελφος Γ. Ρωμαίος, χωρίς όμως να τοποθετείται στις συγκεκριμένες παραβιάσεις που καταλογίζονται στους εφεσιβάλλοντες συναδέλφους. Μπορεί κανείς να δεχθεί ότι το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος είναι ο στραγγαλισμός της ισηγορίας και η κατατρομοκράτηση των πολιτών, με το πρόσχημα της «ελευθερίας της έκφρασης»; Μπορεί το Σύνταγμα να θεωρεί ως δικαίωμα ενός Μέσου ανάμεσα σε δύο συγκεντρώσεις την μία να την προβάλλει και την άλλη να μην την παρουσιάζει καθόλου; Ή παραβιάζοντας το Νόμο να κάνει πολιτικές εκπομπές την παραμονή του δημοψηφίσματος, αφαιρώντας μάλιστα το λογότυπο του σταθμού για λόγους παραπλάνησης;

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο συν. Γ. Ρωμαίος ήταν συμπρόεδρος της Επιτροπής Διαφάνειας και Δεοντολογίας, με πρόεδρο τον πρώην πρόεδρο της ΕΣΗΕΑ Γιώργο Αναστασόπουλο. Η Επιτροπή, επισημαίνοντας την αρνητική εικόνα του κλάδου στο κοινωνικό σύνολο τόνιζε:

«...Η λειτουργία μέσων μαζικής επικοινωνίας, που θα παρέχουν πολύπλευρη και ποιοτική πληροφόρηση, με σεβασμό στον πολίτη, αποτελεί θεμελιώδες αίτημα των σύγχρονων κοινωνιών και σταθερή διεκδίκηση των πολιτών. Η ικανοποίηση του αιτήματος αυτού, προϋποθέτει την ύπαρξη δημοκρατικών και ηθικών αρχών και

κανόνων και φυσικά την εφαρμογή και τήρησή τους, από όλους τους φορείς, που συνδέονται με τον τομέα της ενημέρωσης (δημοσιογράφους, ιδιοκτήτες ΜΜΕ και κράτος).

Προϋπόθεση για την αλλαγή του αρνητικού κλίματος, που επικρατεί εις βάρος του κλάδου, είναι:

1. Η αυστηρή εφαρμογή του Καταστατικού και του Κώδικα Δεοντολογίας, από όλα τα όργανα της ΕΣΗΕΑ.

2. Η άμεση παραπομπή των παραβατών στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα...».

Το πλαίσιο δηλαδή στο οποίο κινείται η πρωτοβάθμια απόφαση στην εξεταζόμενη υπόθεση.

Η αντιδεοντολογική στάση που ακολούθησε ο Σκάι προκύπτει και από έρευνα που έγινε στο Πανεπιστήμιο, όπως σημείωσε στην κατάθεσή του και ο καθηγητής κ. Γιώργος Πλειός, ο οποίος επεσήμανε και τους κανόνες που σε κάθε περίπτωση ισχύουν και πρέπει να τηρούνται.

Εξάλλου ο πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ συν. Σταμάτης Νικολόπουλος, παρότι στην κατάθεσή του δεν υπεισήλθε στην ουσία της υπόθεσης, τόνισε το αυτονόητο, ότι το Καταστατικό και ο Κώδικας Δεοντολογίας προφανώς δεσμεύουν όσους επιζητούν να είναι μέλη της ΕΣΗΕΑ.

Κατόπιν όσων προεξετέθηκαν, το συγκεκριμένου μέλος της μειοψηφίας θεωρεί, ότι την κύρια ευθύνη για όλες τις καταγγελλόμενες παραβάσεις έχει ο συν. Σταμάτης Μαλέλης, ως διευθυντής ειδήσεων, που όχι μόνο δεν παρενέβη, όπως όφειλε, αλλά αντίθετα με τη στάση του ενθάρρυνε τις αντιδεοντολογικές αυτές πρακτικές. Ενώ ο συν. Άρης Πορτοσάλτε ενέχεται στην απροκάλυπτη προσπάθεια κατατρομοκράτησης των πολιτών. Είναι απόλυτα ορθή η πρωτοβάθμια απόφαση και οι εφέσεις τους πρέπει να απορριφθούν.

Ως προς τον άλλο εφεσιβάλλοντα συν. Νίκο Κονιτόπουλο, το μέλος αυτό του Συμβουλίου διατηρεί ορισμένες επιφυλάξεις καθώς προβάλλει τον ισχυρισμό απουσίας λόγω κανονικής άδειας.

Τέλος είναι αναγκαίο να υπογραμμισθεί, ότι η πρωτόβθμια απόφαση, όπως όφειλε, απέφυγε να λειτουργήσει με συντεχνιακές αγκυλώσεις, εφαρμόζει τη δημοσιογραφική δεοντολογία, υπηρετεί τις δημοκρατικές αρχές της ελευθερίας της έκφρασης, αλλά και του πλουραλισμού και της ισηγορίας, και αποδίδει το δίκαιο στους εκατοντάδες προσφεύγοντες πολίτες, κάτι που και οι παραπάνω θέσεις υιοθετούν και επαναλαμβάνουν.

Κατόπιν αυτών, το ΔΠΣ, έκρινε:

1. Τον εφεσιβάλλοντα **συν. Νίκο Κονιτόπουλο**, με **ψήφους 4 έναντι 1 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Από την πλειοψηφία ένα μέλος, τον έκρινε μη ελεγκτέο, λόγω αμφιβολιών. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο, κατά το κατηγορητήριο.
2. Τον εφεσιβάλλοντα **συν. Άρη Πορτοσάλτε** με **ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο, κατά το κατηγορητήριο.
3. Τον εφεσιβάλλοντα **συν. Σταμάτη Μαλέλη** με **ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά μη ελεγκτέο**. Η μειοψηφία τον έκρινε πειθαρχικά ελεγκτέο, κατά το κατηγορητήριο.

Η απόφαση καθαρογράφηκε την Πέμπτη, 29.09.16.

Η πρόεδρος

Η γραμματέας

Ελένη
Τράϊου
Μαρία Χριστοφοράτου